

This Question Paper contains 8 printed pages.

Seat No.:

6	1	9	6	6	6	6
---	---	---	---	---	---	---

Sl. No. :

139456

046(G)

(February, 2026)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ (A થી E) વિભાગ છે અને 1 થી 65 પ્રશ્નો છે.
- 2) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખો.
- 4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.
- 5) પ્રશ્નોના જનરલ વિકલ્પો આપેલા છે, પરંતુ આકૃતિ / આલેખ / ચિત્ર આધારિત પ્રશ્નોમાં દંડિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે જે તે પ્રશ્નમાં આપવામાં આવેલ આંતરિક વિકલ્પ તરીકે આપેલ પ્રશ્ન ધ્યાનમાં લેવા.
- 6) આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્ન ક્રમાંક 53 (B) માત્ર દંડિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે જ છે.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલા પ્રશ્ન 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા ચાર વિકલ્પ (A, B, C, D) પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે. [20]

- 1) ઉચ્ચ સપાટી સંચાલનમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
(A) નિષ્ણાતો
(B) કામદારો
(C) ખાતાવાર અધિકારીઓ
(D) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ
- 2) વૈજ્ઞાનિક સંચાલન વિચારધારાના પ્રણેતા કોણ છે ?
(A) લ્યુથર ગ્યુલિક
(B) ફેડરીક ટેલર
(C) હેનરી ફેયોલ
(D) પીટર એફ. ડ્રૂકર

- 3) નીચેનામાંથી આયોજનનું ઘટક કયું છે ?
- (A) સતત પ્રક્રિયા
- (B) અંકુશ
- (C) દોરવણી
- (D) નિયમો
- 4) નીચેનામાંથી કયા વ્યવસ્થા તંત્રમાં વિભાગ કરતા કાર્યને વધુ મહત્વ આપવામાં આવે છે ?
- (A) રૈખિક
- (B) કાર્યાનુસાર
- (C) અવૈધિક
- (D) શ્રેણિક
- 5) નીચેનામાંથી શું સોંપી શકાતું નથી ?
- (A) સત્તા
- (B) જવાબદારી
- (C) ઉત્તરદાયિત્વ
- (D) કાર્ય
- 6) માનવ સંસાધન સંચાલનનું મુખ્ય કાર્ય કયું છે ?
- (A) વેચાણ વૃદ્ધિ
- (B) ગુણવત્તા અંકુશ
- (C) કર્મચારી આયોજન
- (D) ઉત્પાદન

- 7) બિન સંચાલકીય કર્મચારીઓની પસંદગીની પ્રક્રિયા કેવી છે ?
- (A) મુશ્કેલ છે.
- (B) ટૂંકી અને સરળ છે.
- (C) ખર્ચાળ છે.
- (D) લાંબી અને વિશિષ્ટ છે.
- 8) માસ્કોની જરૂરિયાતોના અગ્રતાક્રમ અનુસાર પહેલી જરૂરિયાત કઈ છે ?
- (A) શારીરિક જરૂરિયાતો
- (B) સલામતીની જરૂરિયાતો
- (C) સામાજિક જરૂરિયાતો
- (D) પ્રતિષ્ઠાની જરૂરિયાતો
- 9) નેતૃત્વના અમલ માટે શાનું અસ્તિત્વ હોવું જરૂરી છે ?
- (A) નિરીક્ષકો
- (B) નિયોજકો
- (C) તાબેદારો
- (D) સંચાલકો
- 10) વિચલનોની જાણકારી મેળવ્યાપછી સંચાલકો તેને દૂર કરવા કેવા ઉપાયો હાથ ધરે છે ?
- (A) તાલીમ આપવી
- (B) કર્મચારીઓને છૂટા કરવા
- (C) સુધારાલક્ષી પગલા લેવા
- (D) નિષ્ણાતોની નિમણૂક કરવી
- 11) મૂડી માળખાના કેટલા પ્રકારો છે ?
- (A) બે
- (B) ત્રણ
- (C) ચાર
- (D) પાંચ

- 12) ચાલુ જવાબદારીઓ કરતાં ચાલુ મિલકતોનો વધારો એટલે
- (A) હકારાત્મક કાર્યશીલ મૂડી
 - (B) નકારાત્મક કાર્યશીલ મૂડી
 - (C) સરભર કાર્યશીલ મૂડી
 - (D) કુલ કાર્યશીલ મૂડી
- 13) એક વર્ષ કે તેથી ઓછા સમય માટે પાકતી મુદત ધરાવતી જમીનગીરીઓનું બજાર એટલે
- (A) મૂડી બજાર
 - (B) પ્રાથમિક બજાર
 - (C) નાણાં બજાર
 - (D) ગૌણ બજાર
- 14) સેબી (SEBI) કયા કાયદાથી અસ્તિત્વમાં આવી ?
- (A) કંપની ધારો
 - (B) જમીનગીરી કરાર (નિયમન) ધારો
 - (C) નેશનલ કંપની ધારો
 - (D) સિક્યુરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડિયા ધારો (SEBI Act)
- 15) જ્યારે ઉત્પાદક ગ્રાહકને સીધું વેચાણ કરતો હોય ત્યારે કેટલી સપાટીવાળી વિતરણ વ્યવસ્થા ઊભી થઈ એમ કહેવાય ?
- (A) એક
 - (B) બે
 - (C) ત્રણ
 - (D) શૂન્ય
- 16) વધુ પડતા જાહેરાત ખર્ચને કારણે શું થાય છે ?
- (A) પેદાશની કિંમતમાં વધારો થાય છે.
 - (B) પેદાશ વધુ આકર્ષક બને છે.
 - (C) પેદાશ વધુ ગુણવત્તાવાળો બને છે.
 - (D) પેદાશ બધે જ પ્રાપ્ય થાય છે.

- 17) ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો ?
- (A) 1956
(B) 1932
(C) 1986
(D) 2015
- 18) નીચેના વિકલ્પો પૈકી કોનો સમાવેશ ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબની તકરાર નિવારણ સંસ્થામાં થતો નથી ?
- (A) લોક અદાલત
(B) જિલ્લા કક્ષાનું ફોરમ
(C) રાજ્ય કક્ષાનું આયોગ
(D) રાષ્ટ્રીય કક્ષાનું આયોગ
- 19) કઈ ગ્રાહક સુરક્ષાની સંસ્થાની સ્થાપના સાથે અમદાવાદ સંકળાયેલું છે ?
- (A) કન્ઝ્યુમર એજ્યુકેશન સોસાયટી એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટર
(B) કન્ઝ્યુમર ગાઈડન્સ સોસાયટી ઓફ ઇન્ડિયા
(C) કન્ઝ્યુમર યુનિટી એન્ડ ટ્રસ્ટ સોસાયટી
(D) વોલેન્ટરી ઓર્ગેનાઈઝેશન ઇન ઇન્ટરેસ્ટ ઓફ કન્ઝ્યુમર એજ્યુકેશન
- 20) ટ્રેડમાર્ક ધારો કયા વર્ષમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
- (A) 1951
(B) 1955
(C) 1999
(D) 1986

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 21 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો.
દરેકનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 21) મધ્યસપાટી સંચાલન બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે ?

- 22) અંદાજપત્રના પ્રકારો જણાવો.
- 23) વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું ?
- 24) ઉત્તરદાયિત્વ કોને કહેવાય ?
- 25) IIM નું વિસ્તૃત રૂપ આપો.
- 26) આધુનિક માહિતી સંચારના કોઈપણ બે સાધનો જણાવો.
- 27) વિદેશી રોકાણ સંસ્થાએ કોની સમક્ષ તેની નોંધણી કરાવવી પડે છે ?
- 28) ડિપોઝીટરી કાયદો ક્યારે અમલમાં આવ્યો ?
- 29) વેચાણ વૃદ્ધિ એટલે શું ?
- 30) જાહેર હિતની અરજી કઈ કઈ અદાલતમાં કરી શકાય ?

વિભાગ - C

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 31 થી 47 સુધીના કુલ 17 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 13 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. દરેકના 2 ગુણ છે.

[26]

- 31) સંચાલનની ઉચ્ચ સપાટીએ થતા કોઈપણ ચાર કાર્યો જણાવો.
- 32) 'સંચાલનના સિદ્ધાંતો પરિવર્તનશીલ છે.' સમજાવો.
- 33) કાર્યકારી યોજના સમજાવો.
- 34) ભરતી એટલે શું ?
- 35) બૌદ્ધિક કસોટી અને અભિરુચિ કસોટી દ્વારા શું જાણી શકાય ?
- 36) અભિપ્રેરણ એટલે શું ?
- 37) અંકુશ કઈ રીતે આંતરિક પ્રક્રિયા ગણાય ?
- 38) અંકુશના મહત્ત્વ બાબતે કોઈપણ ચાર મુદ્દા લખો.
- 39) ઉત્પાદન ચક્ર એટલે શું ?

- 40) નાણાં બજારના સાધનો કયાં છે ?
- 41) લેબલિંગના કોઈપણ ચાર ઉપયોગો જણાવો.
- 42) સારા વેચાણકર્તાની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- 43) બ્રાન્ડિંગની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- 44) નીચેની સંજ્ઞાઓના વિસ્તૃતરૂપ આપો.
(i) CCC (ii) CPC
- 45) ગ્રાહક શોષણ વિશે સમજૂતી આપો.
- 46) ખાનગીકરણની નકારાત્મક અસરો જણાવો.
- 47) ધંધાકીય પર્યાવરણના સામાજિક પરિબળો વિશે જણાવો.

વિભાગ - D

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 48 થી 59 સુધીના કુલ 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. દરેકના 3 ગુણ છે.

[24]

- 48) સંચાલન એક વ્યવસાય છે - સમજાવો.
- 49) નાણાંકીય સંચાલનના કાર્યો જણાવો.
- 50) સમજાવો : (i) સત્તા અને જવાબદારીનો સિદ્ધાંત
(ii) હુકમની એકવાક્યતાનો સિદ્ધાંત
- 51) આયોજનની છ મર્યાદાઓ સમજાવો.
- 52) અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્રના લક્ષણો જણાવો.
- 53) (A) સામાન્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે -
શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્રની આકૃતિ દોરો.
- 53) (B) માત્ર દૃષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે -
શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્રની સમજૂતી આપો.

- 54) ભરતીના આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો. (કોઈપણ ત્રણ)
- 55) 'આયોજન અને અંકુશ એક જ સિક્કાની બે બાજુઓ છે' - સમજાવો.
- 56) નાણાંકીય સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો.
- 57) પ્રાથમિક બજાર સમજાવો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- 58) જાહેરાતની ભૂમિકા ના કોઈપણ ત્રણ મુદ્દા સમજાવો.
- 59) વૈશ્વીકરણની હકારાત્મક અસરો જણાવો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 60 થી 65 સુધીના કુલ 06 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો. દરેકના 5 ગુણ છે.

[20]

- 60) સંચાલનનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- 61) આયોજનની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- 62) તફાવત લખો : તાલીમ અને વિકાસ
- 63) માહિતી સંચારનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- 64) નાણાંકીય પ્રોત્સાહનોની સમજ આપો.
- 65) ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદા મુજબ ગ્રાહકોના અધિકારો વર્ણવો.

